

Page: 7

Reach: 96000

Country: SLOVENIA

Size: 963 cm2

1 / 3

Fotografija: Matej Povše/Dokumentacija Dnevnik

Korpulenten mož je bil sposoben tudi največje probleme v dolgih monologih obarvati rožnato.

Milan Medved

predsednik uprave
Premogovnika Velenje v
odstopu

Primož Cirman

Če si izposodimo besede nekdanjega predsednika države, v slovenski energetiki od včeraj nič več ne bo tako, kot je bilo. Na hitro, daleč od oči kamer, ki jih ima drugače zelo rad, je padel Milan Medved, vrsto let eden najvplivnejših članov šaleškega lobija, skupine ljudi, ki je zadnje desetletje

krojila usodo slovenske energetike in izsilila šesti blok Termoelektrarne Šoštanj (TEŠ 6).

Milan Medved je kapitulacijo priznal še pred včerajšnjo sejo nadzornega sveta. Nanjo je namesto nove različice poslovnega načrta za leto 2014, ki ga je moral že večkrat popraviti, prinesel odstopno izjavo. Z njo je prehitel nadzornike, ki bi ga v prihodnjih letih zelo verjetno razrešili s položaja.

Odstop je velik osebni poraz za 53-letnega doktorja rudarskih znanosti, ki je še ne tako dolgo nazaj veljal za enega od nedotakljivih vladarjev domače energetike. V Holdingu Slovenske elektrarne (HSE), večinskem lastniku premogovnika, so lobistični teren za to operacijo pripravljali več mesecev. Medved je v tem času izgubil podporo dveh ključnih zaveznikov. Najprej v SD, ki ga je v času vlade Boruta Pahorja postavila za predsednika nadzor-

nega sveta Darsa, pozneje pa ga podprla pri izvolitvi za državnega svetnika. A v tej stranki glavne besede pri vprašanih energetike že vsaj nekaj mesecev nima več župan Velenja Bojan Kontič, ampak precej manj dogmatski vodja poslanske skupine Matjaž Han. Medtem ko se je generalni direktor HSE Blaž Košorok sestajal s predsednikom SD Igorjem Lukšičem in nekdanjim finančnim ministrom Francem Križaničem, Medvedu v nadzorni svet HSE, ki ga je Sod »prevetрил« januarja, ni uspelo nastaviti svojih ljudi. Nato so mu hrbet z izjavo, da nimajo nič proti zamenjavi uprave, pred dnevi vsaj deloma obrnili še sindikati, zadnje Medvedovo orožje v boju s HSE.

Medvedova dediščina: finančno pogorišče

Za Medvedom v Premogovniku Velenje ostaja finančno pogorišče. Nekoč domala nezadolžena družba, ki jo Medved vodi od leta 2007, ima danes več kot 160 milijonov evrov obveznosti do bank. Nekatere od teh so ji pred tedni grozile celo z odpoklicem posojil. Zaposleni stavkajo, ker družba nima denarja za izplačilo božičnice, dela regresa in nagrad. Vse to je na prvi pogled težko razumeti. Vsaj načeloma premogovnik ne bi smel imeti težav s poslovanjem. Je namreč edina družba v Sloveniji, ki se ukvarja s kopanjem lignita, njen edini kupec pa je TEŠ, ki ima istega lastnika kot premogovnik. Za nameček se je večina dobička iz poslov med TEŠ in Premogovnikom v zadnjem desetletju in pol nabirala v Velenju. A Medvedu, ki je premogovniku vladal z železno roko, zaradi česar mu tudi najožji sodelavci nikoli niso upali ugovarjati, se je zalomilo pri avanturah v nepremičninsko in turistično dejavnost. Premogovnik je s posojili financiral hčerske družbe, ki so kupovale smučišče Golte, zemljišča za gradnjo stanovanj, hotele, apartmaje... Te so zdaj obtičale v bilancah premogovnika. Ta z njihovim poslovanjem ne more poplačati posojil, hkrati pa mu jih ne uspe nikomur prodati.

Medved se bo v svoji, pravkar obnovljeni 378 kvadratnih metrov veliki hiši v Velenju v prihodnjih dneh z večjim veseljem spominjal dni, ko je bilo nad njim le nebo. Vzpon korpulentnega moža, ki je sposoben tudi največje probleme v dolgih monologih obarvati rožnato, se je začel konec devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Takrat se je Medvedu, ki je bil v premogovniku zaposlen od leta 1985, uspelo prebiti v poslovodstvo družbe. Ko je vlada LDS na pobudo tedanjega državnega sekretarja za energetiko Roberta Goloba leta 2001 ustanovila Holding Slovenske elektrarne (HSE), je Medved v tričlanski upravi zasedel sedež, ki je pripadel šaleški kvoti. Če so si tri domače energetske regije (Šaleška dolina, Posavje in Maribor) takrat še delile oblast v domači energetiki, so »fantje iz šaleških zidanic«, med katerimi je bil tudi Medved, kmalu imeli glavno besedo.

Šef HSE v senci

Že leta 2005 je vodenje HSE prevzel Jože Zagožen. Medved zaradi pregovorne politične »prožnosti« ni zgolj preživel kadrovskega cunamija SDS v energetiki, ampak je ob Zagožnu, ki se je takrat več ukvarjal z drugimi dejavnostmi, domnevno tudi nakupom osemkolesnikov, veljal za generalnega direktorja HSE v senci.

Leta 2007 so Medvedovi lobisti prepričali Evgena Dervariča, da se je odrekel novemu mandatu na čelu premogovnika in položaj prepustil Medvedu. Skupaj s Srečkom Mehom in Bojanom Kontičem je bil del rudarske triperesne deteljice, ki je vladala Velenju. Hkrati je ostal na čelu energetske zbornice in kot njen predsednik na veliko podpiral projekt TEŠ 6. Medved je vedno vedel, komu mora storiti uslugo in kdaj se mora vsaj na videz umakniti. Ko sta se Zagožen in nekdanji minister za gospodarstvo Andrej Vizjak leta 2006 udarila za vpliv v energetiki, se Medved v spor ni vpletal. Namesto tega je raje operativno vodil odkupovanje manjših deležev v elektrarnah, ki je prineslo milijonske zasluzke posrednikom. Med drugim tudi Infondu Holdingu Boška Šrota, ki je kmalu zatem postal eden večjih **malih delničarjev** Premogovnika Velenje. Medved je vedno igral »na sigurno«. »Stavim, da bo poslovanje premogovnika v tem letu pozitivno,« je nekoč dejal na novoletnem sprejemu HSE. Že nekaj dni pozneje je holding s premogovnikom podpisal aneks o dvigu cene premoga za nazaj, s čimer je družba izšla iz rdečih števil.

Medvedova obljuba s figo v žepu

Največja ironija je, da je prvega moža premogovnika pomagal odnesti 1,43-milijardni projekt TEŠ 6, za katerega je lobiral na vseh koncih in krajih. Še več, Medved je postal celo največja ovira ekonomiki projekta, saj v Šoštanj lignita ne želi prodajati po nižji ceni, ki bi TEŠ 6 še omogočila preživetje. Nižjo ceno je s podpisom pod pogodbo s HSE oktobra 2009 obljubil prav Medved. A danes je več kot očitno, da je Medved nižjo ceno obljubljal s figo v žepu, njegovim obljubam pa je verjela tudi država, ki je projektu TEŠ 6 odobrila za 440 milijonov evrov poroštev. Kljub temu Medveda še nihče ni povprašal po odgovornosti. Polaganju računov se je včeraj izognil z odstopom, s katerim se je izognil tudi sprejemanju nepriljubljenih ukrepov v družbi in si zagotovil še nekaj časa za morebitno »pokritje« nekaterih poslov. To mu omogoča, da se lahko čez čas v poslovni sistem HSE vrne kot rešitelj.

Vsaj na kratek rok mu to ne bo uspelo. Ko je novembra 2010 z vrha TEŠ padel Uroš Rotnik, so tamkajšnji sindikalisti oblekli oranžne brezrokavnike in okupirali prostore elektrarne. Dobre tri leta pozneje za Medvedom – tudi tako »spontano« kot za Rotnikom – ne bo jokala nihče. Ne le zato, ker je korito, okrog katerega je Medved v zadnjih letih spletel klientelno hobotni-

Page: 7

Reach: 96000

Country: SLOVENIA

Size: 963 cm2

3 / 3

co dvornih dobaviteljev, bolj ali manj prazno. V tem času je bilo konec tudi pravljičice o TEŠ 6 kot rešilni bilki šaleške energetike, ki bo ohranila delovna mesta in blaginjo v dolini. Resnica je namreč ravno nasprotna. Zaradi slabo vodene in predrage naložbe v TEŠ 6, ki jo načenjajo še rekordno nizke cene električne energije in Medvedove lažne obljube, bosta morala elektrarna in premogovnik odpuščati. Ne revolucija, v Šaleški dolini svoje otroke očitno žre investicija vseh investicij. ✕